



Jaarverslag Werkgroep Toegankelijkheid Oud Zuid 2006

Doelstelling WTOZ: *Mensen met een functiebeperking moeten zo volwaardig mogelijk kunnen functioneren in de samenleving.* Zij moeten in staat gesteld worden zoveel mogelijk een zelfstandig bestaan op te bouwen. Naast de noodzakelijke voorzieningen en verstrekkingen die op indicatie van overheidswege beschikbaar worden gesteld, zijn er nog talloze belemmeringen die moeten worden aangepakt voordat er ook sprake kan zijn van volwaardige deelname aan het maatschappelijk verkeer. Buiten de werkingssfeer van de WMO vallen nog talloze gebieden die ook aandacht behoeven. Dat betekent o.a. dat in de eerste fase in de openbare ruimte, aan openbare gebouwen en in het verkeer aanpassingen nodig zijn om de toegankelijkheid te verbeteren. De leden van de Werkgroep Toegankelijkheid Oud Zuid hebben zich er in het kader van deze doelstelling op gericht om de toegankelijkheid en de doorgankelijkheid van respectievelijk de openbare ruimte, winkels, openbare gebouwen, onderwijs en zorginstellingen te verbeteren. Onze werkgroep wil zodoende bevorderen dat iedereen in stadsdeel Oud-Zuid zich zo zelfstandig en gelijkwaardig mogelijk in de gebouwde omgeving kan verplaatsen. Kernwoorden daarbij zijn doeltreffend, comfortabel, gezond en veilig. Ook winkels, openbare voorzieningen, scholen en praktijkruimten van de 1^e lijns gezondheidszorg, moeten volgens de werkgroep een zodanige toegankelijkheidsprestatie leveren dat ze toegankelijk zijn voor mensen met een functiebeperking. Dit bevordert in hoge mate een volwaardige deelname aan sociale, economische en culturele activiteiten. Daarbij moet o.i. rekening worden gehouden met de menselijke verscheidenheid. Wij willen dat de verschillende behoeften zo doelmatig mogelijk vertaald worden naar oplossingen die bruikbaar zijn voor iedereen. Daarbij gaat het ons dus niet alleen om de toegankelijkheid en doorgankelijkheid voor rolstoelgebruikers, rollatorgebruikers, blinden, slechtzienden of dove mensen. Iedereen betekent in dit verband ook echt iedereen, dus ook de verhuizers, leveranciers met een steekwagentje, ouders met een kinderwagen, mensen met blessures of een beperkt uithoudingsvermogen, ouderen of gewoon winkelend publiek mensen met volle boodschappentassen.

Het streven naar volwaardige maatschappelijke participatie van mensen met een functiebeperking draagt in alle opzichten de kenmerken van een emancipatoire beweging met zich mee. Het is dan ook niet verwonderlijk dat nu bijna in alle Amsterdamse stadsdelen werkgroepen zijn opgericht die bezig zijn de achterstanden weg te werken.

Wat doet de WTOZ: De functie die de werkgroep vervult beperkt zich niet tot het wijzen op achterstanden in ons stadsdeel en het formuleren van wensen om deze weg te werken. De leden van de werkgroep investeren tevens veel tijd en energie om de gesignaleerde misstanden samen met de verantwoordelijke instanties op te lossen. Al 4 jaar stellen wij daartoe onze kennis en ervaringsdeskundigheid ook aan stadsdeel Oud-Zuid beschikbaar. Wij hebben daarom sinds dit jaar een officiële adviesstatus t.b.v. het DB en de Raad gekregen. Het is onze strategie om daar waar de belangen van de werkgroep en die van het stadsdeel parallel lopen, door samenwerking, meerwaarde te creëren. Alleen zodoende is de stadsdeelorganisatie in staat het door de stadsdeelraad geformuleerde gehandicaptenbeleid efficiënt te realiseren. Dat is niet alleen van belang voor de bewoners en bezoekers van Oud-Zuid met een functiebeperking, stadsdeel Oud-

Zuid vervult zodoende in menig opzicht ook nog een voortrekkersfunctie binnen de agglomeratie. De werkgroep probeert daarbij zo doelmatig om te gaan met de, afhankelijk van de beperking, wisselende energie van de vrijwilligers. Dit uitgangspunt blijkt soms strijdig als we kijken naar de vele activiteiten waar de werkgroep zich t.g.v. het hoge ambitieniveau mee bezig wil houden. Maar met de inzet van enkelen worden veel van de bovengenoemde achterstanden daadwerkelijk weggewerkt. Daar profiteren uiteindelijk zeer velen van. Dat motiveert ons om er mee door te gaan.

Enkele activiteiten van de werkgroep:

1) Onderzoek: Op instigatie van de werkgroep geeft stadsdeel Oud-Zuid regelmatig opdracht tot onderzoek. In 2005 betrof dat een door de SGOA, het stadsdeel en de werkgroep begeleid onderzoek van de studenten van de Hogeschool van Amsterdam, m.b.t. de toegankelijkheid van de openbare en bijzondere basis- en middelbare scholen in Oud-Zuid afgerond en aan het stadsdeelbestuur aangeboden. Wat ook in 2006 door ons is voorbereid en in 2007 volgens hetzelfde stramien zal worden uitgevoerd is dat een nieuw team studenten de toegankelijkheid van de 1^e-lijnsgezondheidszorg t.w. apotheken en huisarts- en fysiotherapiepraktijken ed. gaat onderzoeken. Naar wij hopen kunnen dan in een daarop volgend studiejaar de openbare gebouwen aan de beurt komen.

2) Openbare Ruimte: We zijn zeer intensief betrokken bij het megaproject dat in het hele stadsdeel wordt uitgevoerd om de basistoegankelijkheid te optimaliseren. De kosten daarvan zullen waarschijnlijk de 2 miljoen euro gaan overstijgen. De basistoegankelijkheid betreft alle noodzakelijke aanpassingen van de bestaande situatie die de trottoirs toegankelijker maakt. U moet daarbij denken aan het op talloze plekken verlagen van de trottoirbanden en het verplaatsen van straatmeubilair opdat rolstoelgebruikers hun weg kunnen vinden. Overal waar herprofileringen zijn voorzien is het de bedoeling dat de toegankelijkheidsvereisten voortaan automatisch in het ontwerp worden meegenomen. Het meest in het oog springend zijn wel de verbeteringen die het stadsdeel in 2005 heeft aangebracht t.b.v. visueel gehandicapten t.w. de aanleg van blindengeleidelijnen en noppentegels op wel 54 kruisingen. Het goed functioneren van de rateltickers is echter een stedelijke aangelegenheid.

We hebben ons ook intensief en succesvol bemoeid met het verbeteren van de toegankelijkheid van de in- en vooral de uitgangen van het Vondelpark.

We hebben advies gegeven over voorgenomen herprofilerings- of herinrichtingsplannen van o.a. Amstelveenseweg, het Stadionplein, de ring Oud Zuid, de brug 402, de Schinkeleilanden, de Jacob Obrechtstraat en de ingangen en liften van de stations van de Noord-Zuidlijn.

3) Overleg: a. In begin 2006 heeft de werkgroep in het kader van haar adviesfunctie met het toenmalige Dagelijks Bestuur van het stadsdeel overleg gevoerd over de voortgang van het gehandicaptenbeleid. Wij gaven het bestuur in dat gesprek gevraagd en ongevraagd advies.

b. Daarnaast wordt de werkgroep eens per kwartaal uitgenodigd om deel te nemen aan het Intersectoraal Overleg Gehandicaptenbeleid zoals vastgelegd in de vigerende nota over het gehandicaptenbeleid "Onbelemmerd in Amsterdam Oud Zuid".

c. De werkgroep participeert via de SGOA in de Ambtelijke Verkeer Commissie en kan daar in een vroeg stadium haar mening kwijt.

4) Gebouwen en openbare vervoer: De werkgroep heeft in 2006 van zich laten horen toen bleek dat de toegankelijkheid van het multifunctionele centrum de Coenen, met name het loket “Zorg en Samenleven”, zeer te wensen overliet. Samen met de SGOA is daarover aan het DB uitgebreid gerapporteerd. Ook zijn we met het stadsdeel in overleg i.v.m. het tekort schieten van de toegankelijkheid van het Zuiderbad. Je kan er als gehandicapte wel binnen en boven komen, maar je kan het water niet in. Wij willen tevens dat naast het Zuiderbad een doelgroepenbad wordt gerealiseerd. Op dit moment wordt er door de dienst DMO in opdracht van de centrale stad een visie “Zwemmen onder aangepaste omstandigheden” ontwikkeld. Ook hebben wij gepleit voor een verbetering van de toegankelijkheid van het stadsdeelnkantoor aan de Koninginneweg, hetgeen inmiddels is gebeurd. Hoog op ons wensenlijstje staat nog steeds het uitbreiden van het aantal openbare invalidentoiletten en algemene invalidenparkeerplaatsen. Ook heeft de werkgroep met succes gelobbyd voor meer aandacht voor toegankelijkheid van winkelpanden in de convenanten die het stadsdeel afsluit met winkeliersverenigingen. Samen met de SGOA heeft de werkgroep in 2006 aandacht gevraagd voor de verbetering van de toegankelijkheid van tram- en bushaltes. Deze laatste moeten in 2010 zijn aangepast aan de richtlijnen van toegankelijkheid, maar er ligt nog steeds geen plan van aanpak. N.a.v. een door de SGOA uitgebracht rapport m.b.t. de naleving van de toegankelijkheidsregels in het Bouwbesluit, is het stadsdeel verzocht om meer aandacht te schenken aan de handhaving van deze specifieke regelgeving opdat meer oudere en/of gehandicapte bewoners van Oud Zuid langer in hun eigen woning kunnen blijven wonen.

Bezorgdheid over de voortgang: Tot zover een overzicht van enkele van de activiteiten van de werkgroep Toegankelijkheid Oud Zuid. Het lijkt wel of de samenwerking met het stadsdeel fantastisch loopt, maar vergist u zich niet, het is niet louter rozengeur en maneschijn. Wij zijn echt bezorgd over de geringe ambtelijke aandacht voor de voortgang van veel van de bovengemelde werkzaamheden. Het lijkt wel of er in 2006 helemaal geen aandacht is geweest voor die dingen die voor gehandicapten belangrijk zijn. In feite is de swung er uit. Zijn wij hier de dupe van de ingrijpende interne reorganisatie die het stadsdeel in 2006 doorvoerde? Het project voor de verbetering van de basistoegankelijkheid ligt b.v. sinds begin vorig jaar volledig stil. De gereserveerde gelden uit de voorjaarsnota 2006, om uitvoering te geven aan de verbetering van de basistoegankelijkheid, zijn slechts gedeeltelijk besteed. Het restant is weliswaar doorgeschoven naar 2007 maar is nu ontoereikend om de basistoegankelijkheid af te maken. Wij vinden de vertraging in de uitvoering van het “achterstallig onderhoud” ronduit zorgelijk. Er is ook geen zicht op verbetering daarvan. De opvolger voor de niet herbenoemde ambtenaar is nog niet gevonden. De voortgang van de pilot m.b.t. de verbetering van de winkeltoegankelijkheid in de Zeilstraat/Hoofddorpplein stagneert. De Cliëntenraad zoals door de WMO voorgeschreven komt maar niet van de grond. We hebben al aan de wethouder aangegeven dat het instellen van de cliëntenraad op korte termijn niet alleen nodig is vanuit de regelgeving maar ook gewenst is om niet de indruk te laten ontstaan dat alles al met de zorgaanbieders is geregeld en de gebruikers pas als laatste mogen aanschuiven. Dit temeer omdat op de burgers (meer) een beroep zal worden gedaan om een aandeel te leveren in de samenleving; daarnaast zal in de toekomst ook aandacht gevraagd worden om de achterliggende gedachte van de WMO: 'Iedereen doet mee' inhoud te geven. Het is daarom een 'must' dat de ontwikkelgroep zoals genoemd in de Samenwerkingsovereenkomst Zorg en Samenleven Oud-Zuid op zeer korte termijn geoperationaliseerd wordt. Deelname aan het Intersectoraal overleg vanuit de

verschillende RVE's laat te wensen over hoewel het CMT heeft vastgesteld dat dit overleg "voorrang" heeft. Wij missen voortvarendheid en bereidheid tot overleg in bijna al onze ambtelijke kontakten. Men moet kennelijk zijn prioriteiten elders leggen, maar wij komen er niet achter waarom het gehandicaptenbeleid ineens uit de gratie is. Wij vragen ons af hoe een effectieve voortgang gewaarborgd kan worden als er geen afstemming meer plaatsvindt.

De nota "Onbelemmerd in Oud Zuid" vormt in principe een goed uitgangspunt voor het gehandicaptenbeleid van stadsdeel Oud-Zuid. Wat ons betreft hoeft er geen totaal nieuwe nota te worden geschreven, wellicht hier of daar een enkele aanpassing, zolang het de intentie blijft van alle betrokkenen om de door ons gesignaleerde achterstanden zo spoedig mogelijk weg te werken. Natuurlijk niet steeds alles te gelijk en ook niet steeds kiezen voor de allerduurste variant, maar wel doorgaan, vooral geen haperingen bij de voortgang!